

икъмъ които прибѣгнаха турцитѣ за потѣжкване това възстаніе? Наумете си тукъ пѣтемъ само Батацъ, Перущица, Панагюрище, Клисура, по-послѣ Ново-Село и толкозъ други злочести бѣлгарски населенія. И до днесъ соще настрѣхватъ коситѣ на човѣка, когато се разказва за тѣхъ или когато се описватъ тѣ отъ останали нѣкои очевидци, ако е възможно да се разкажатъ и да се опишатъ въ всички подробности ужасни жестокости и къривави звѣрства, съ каквито се отличиха и въ той случай органитѣ на турското владичество.

Разюздани и разярени турски ордии отъ дива тѣлпа черкези, *башибозуци*, както и насьскани къмъ всѣко безчиние гладни и голи войници, редовна ужъ войска, нахълтаха посрѣдъ бѣлгарското население като хищни звѣрове безъ спиръ въ своята кръвожедност. На всѣка стѣпка, на лѣво и на дѣсно, тѣ съяха ужаси, съяха смърть. Безъ разлика на виновни и невинни, безъ пощада имъ на възрастъ, ни на полъ, тѣ прѣдоха всичко на огънъ и мечъ, тѣ биха и клаха до насищане, тѣ разграбиха и разориха цѣли звѣтущи населенія, тѣ разровиха дори и голата земя до тѣмна дѣлбочина, за да тѣрсятъ въ нея скрити бѣлгарски съкровища. Тѣ не се спрѣха въ своя разрушителенъ подвигъ нито прѣдъ молбитѣ на изнемощѣли старци, нито прѣдъ писъцитѣ на мили и невинни дѣца, нито прѣдъ сълзитѣ и сърдцераздирателниятѣ вопли на отчаяни майки. Плачъ и ридания пълнѣха въздуха при тѣхното появяване, но наскоро наставаше мъртва тишина. Въ кѫсо врѣме цѣли жилища се прѣобрѣщаха въ купъ развалини, цѣли мѣстности се покриваха съ човѣшки трупове отъ всѣкаква възрастъ и безъ разлика на полъ, цѣли локви се образуваха отъ човѣшка, отъ християнска бѣлгарска кръвь. Въ прахъ и пепель се обѣрнаха не на едно място и кѫщи, и училища, и